

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАВООХОРОННОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ”
(для бакалаврів)**

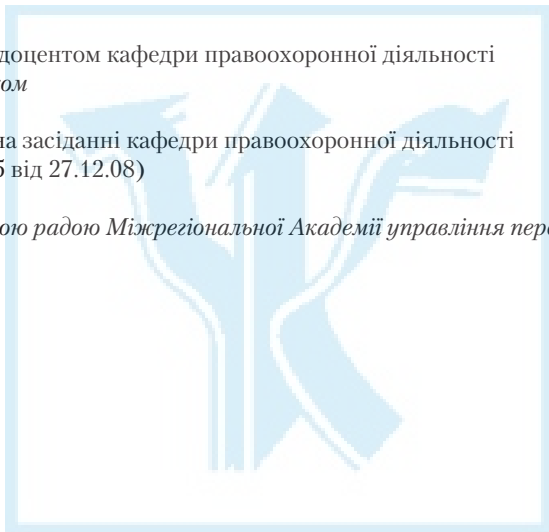
МАУП

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2008

Підготовлено доцентом кафедри правоохоронної діяльності
Ю. В. Стеценком

Затверджено на засіданні кафедри правоохоронної діяльності
(протокол № 5 від 27.12.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Стеценко Ю. В. Методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Організація правоохоронної діяльності” (для бакалаврів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2008. — 58 с.

Методичні матеріали містять пояснювальну записку, зміст дисципліни “Організація правоохоронної діяльності”, теми самостійної роботи студентів, методичні вказівки до написання курсових робіт, орієнтовну тематику курсових робіт, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Знання основних засад організації побудови, завдань, принципів та напрямів діяльності органів судової влади та правоохоронної системи України необхідні кожному студенту-правознавцю. Саме навчальна дисципліна “Організація правоохоронної діяльності” дає студентам загальні знання про основні поняття, предмет і систему вказаних органів, розкриває зміст чинного законодавства про діяльність цих органів, надає відомості про функціонування судової влади і правоохоронної системи в Україні, висвітлює засади правосуддя, допомагає сформувати самостійне юридичне бачення та розуміння проблем судоустрою та судочинства. Ці знання необхідні студентам як для подальшого поглибленого засвоєння інших правових дисциплін, так і для майбутнього успішного здійснення професійної діяльності юриста.

Самостійна робота студентів із навчальної дисципліни “Організація правоохоронної діяльності” є складовою навчального процесу, основним засобом опанування навчального матеріалу в час, вільний від обов’язкових навчальних занять.

Мета самостійної роботи студентів з дисципліни “Організація правоохоронної діяльності” — сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати свою діяльність.

Завдання самостійної роботи студентів з дисципліни “Організація правоохоронної діяльності” — засвоєння відповідних знань, їх закріплення та систематизація, а також їх застосування при виконанні практичних завдань. Самостійна робота забезпечує підготовку студентів до поточних аудиторних занять.

Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни “Організація правоохоронної діяльності” визначається навчальною програмою цієї дисципліни, а також цими методичними матеріалами.

Основними формами самостійної роботи студентів з дисципліни “Організація правоохоронної діяльності” є:

- 1) опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, обов’язкових та додаткових літературних джерел;
- 2) вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання;

- 3) виконання домашніх завдань;
- 4) виконання та письмове оформлення задач, схем, порівняльних таблиць та інших робіт;
- 5) підготовка до практичних занять;
- 6) підготовка до різних форм поточного контролю;
- 7) пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою;
- 8) написання реферату за заданою проблематикою;
- 9) аналітичний розгляд наукової публікації;
- 10) виконання курсової роботи.

У процесі самостійної підготовки до практичних занять студенти повинні опрацювати прослуханий лекційний матеріал, всебічно розглянути зміст питань, що виносяться на заняття, опрацювати навчальну літературу, відповідні нормативно-правові акти. Перевірку засвоєння знань студенти здійснюють за допомогою питань для самоконтролю.

Домашнє завдання із навчальної дисципліни “Організація правоохоронної діяльності” виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента з навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання. Поряд із вивченням законодавства доречно вивчати і аналізувати також практику його реалізації, обставини і причини прийняття актів, які вивчаються, відношення до них практиків і громадськості. Обсяг об’єктів порівняльного вивчення повинен бути максимально вичерпним. Вивченню підлягають у першу чергу чинні нормативно-правові акти. До кола об’єктів вивчення можуть входити також відмінені і такі, що фактично втратили значення акти, проекти актів з відповідного питання.

Однією з важливих особливостей навчальної дисципліни “Організація правоохоронної діяльності” є те, що вона вимагає від студентів засвоєння цілої низки нормативно-правових актів, які регулюють правові відносини у сфері правоохоронної діяльності. Тому практичні завдання (задачі) мають за мету закріпити теоретичні знання студентів і головне — прищепити їм навички роботи з нормативно-правовими актами. Перш ніж розпочати вирішення задач студентам необхідно засвоїти теоретичні положення, пов’язані з окремими питаннями діяльності вказаних правоохоронних органів. Практичні завдання (задачі) необхідно виконувати у письмовій формі з розгорнутим мотивованим рішенням. При виконанні домашніх завдань студенти повинні продемонструвати уміння самостійно аналізувати

конкретні ситуації, аргументовано відповідати на питання, поставлені в задачах, використовуючи відповідні нормативно-правові акти. Відповіді на поставлені в задачах питання повинні бути повними, обґрунтованими, необхідно не тільки вказати на можливі порушення чинного законодавства, а й визначити наслідки такого порушення і засоби захисту порушених прав. При цьому необхідно посилалися на конкретні статті, пункти нормативно-правових актів.

Важливим засобом у засвоєнні знань є написання рефератів. Написання реферату за заданою проблематикою необхідно починати з добре продуманого вступу. У вступі визначається мета дослідження, з максимально можливою точністю встановлюються межі теми, що підлягає розгляду, визначаються методи дослідження. Він служить перехідним містком до основного дослідження. В ньому повинно бути відображено практичне і теоретичне значення теми.

В основній частині роботи мовиться про зміст досліджуваної проблеми. Наслідком проведеного дослідження можуть бути пропозиції щодо правової реформи, вдосконалення законодавства у правоохоронній сфері. У цьому випадку необхідно дати чітке обґрунтування того, чому саме такому рішенню, знайденому в результаті порівняльно-правового аналізу, потрібно віддати перевагу.

Робота повинна завершуватись висновками.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів:

- оцінка “відмінно” – студент повно і всебічно розкриває питання теми, винесені на самостійне опрацювання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідної теми і може аргументовано її доводити;
- оцінка “добре” – загалом рівень знань студентів відповідає викладеному вище, але мають місце деякі упущення при виконанні завдань, винесених на самостійне опрацювання, обґрунтування неточні, не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами;
- оцінка “задовільно” – студент розкрив питання, винесені на самостійне опрацювання, в загальних рисах, розуміє їх суть, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно і несамостійно;
- оцінка “незадовільно” – студент не в змозі дати відповідь на поставлене питання або відповідь неправильна, студент не розуміє суті питання, не може зробити висновки.

ЗМІСТ
дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми	Ауд. год.		Самостійна робота
		Лекції	Практичні заняття	
1	2	3	4	5
	Змістовий модуль I. Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність	2	2	6
1	Правоохоронна діяльність: поняття, ознаки, функції	2	2	2
2	Правоохоронні органи України: система, структура, повноваження			2
3	Чинне законодавство й інші правові акти про правоохоронні органи			2
	Змістовий модуль II. Органи розкриття і розслідування злочинів	4	4	10
4	Органи розкриття і розслідування злочинів	2	2	2
5	Оперативно-розшукова діяльність			2
6	Дізнання			2
7	Досудове слідство	2	2	4
	Змістовий модуль III. Державні органи забезпечення охорони правопорядку і безпеки	4	2	8
8	Державні органи забезпечення охорони правопорядку і безпеки	2		2
9	Рада національної безпеки і оборони України			2
10	Служба безпеки України	2	2	2

1	2	3	4	5
11	Інші державні органи забезпечення безпеки			2
	Змістовий модуль IV. Органи внутрішніх справ	2	2	10
12	Органи внутрішніх справ	2	2	2
13	Міліція			4
14	Кримінальна міліція			2
15	Інші підрозділи органів внутрішніх справ			2
	Змістовий модуль V. Інші правоохоронні органи	4	2	12
16	Прокуратура України	2	2	4
17	Органи кримінально-виконавчої системи			2
18	Внутрішні війська			2
19	Податкові органи	2		2
20	Митні органи			2
	Змістовий модуль VI. Служба в органах, що здійснюють правоохоронну діяльність	2		6
21	Служба в органах, що здійснюють правоохоронну діяльність. Професійна етика їх працівників	2		2
22	Взаємодія державних органів забезпечення охорони правопорядку і безпеки			2
23	Контроль і нагляд за діяльністю державних органів забезпечення правопорядку і безпеки			2

1	2	3	4	5
	Змістовий модуль VII. Органи юстиції	4	2	8
24	Органи юстиції	2		2
25	Юридична служба підприємств			2
26	Нотаріат	2	2	2
27	Нотаріус			2
	Змістовий модуль VIII. Участь громадян, громадських об'єднань, недержавних організацій у здійсненні правоохоронної діяльності	2		4
28	Участь громадян у здійсненні правоохоронної діяльності			2
29	Громадські об'єднання, що безпосередньо беруть участь у забезпеченні правопорядку			2
30	Недержавні організації, що беруть участь у здійсненні правоохоронної діяльності	2		2
	Змістовий модуль IX. Історичний і зарубіжний досвід організації правоохоронної діяльності	2		4
31	Історичний досвід організації правоохоронної діяльності	2		2
32	Зарубіжний досвід організації правоохоронної діяльності			2
Години:		26	14	68
Разом годин:		108		

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль І. Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність

Тема 1. Правоохоронна діяльність: поняття, ознаки, функції

Питання для самоконтролю

1. Що таке правоохоронна діяльність?
2. Назвіть ознаки правоохоронної діяльності.
3. Назвіть органи, які здійснюють правоохоронну діяльність.
4. Назвіть методи, які застосовуються у правоохоронній діяльності.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: “Правоохоронна діяльність як різновид соціальної діяльності”.

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: “Правоохоронна діяльність і права людини”.

Тестові завдання

1. Визначте із запропонованих відповідей, що вивчає предмет дисципліни “Організація правоохоронної діяльності”:

- а) порядок організації, принципи діяльності, структури судів, органів прокуратури, адвокатури, нотаріату, органів юстиції, Міністерства внутрішніх справ України та органів досудового слідства;
- б) економічну діяльність держави;
- в) судову систему України та її характерні особливості;
- г) систему, правові джерела дисципліни;
- д) наукову діяльність держави;
- е) поняття правосуддя та його принципи;
- є) зовнішню політику держави;
- ж) поняття судової влади та її ознаки.

2. Визначте, що складає систему дисципліни “Організація правоохоронної діяльності”:

- а) прокуратура України, адвокатура;

- б) міністерство юстиції, органи досудового слідства;
- в) предмет, правові джерела дисципліни;
- г) Конституція України, Закон України “Про міліцію”, Закон України “Про судоустрій України”;
- д) поняття судової влади та її ознаки;
- е) поняття правосуддя, принципи правосуддя та їх характеристика;
- є) судова система України та її характерні особливості;
- ж) загальні суди, господарські суди, Конституційний Суд України.

Література [1; 5; 6; 29; 38–40; 42; 44; 46; 48; 50; 53; 54]

Тема 2. Правоохоронні органи України: система, структура, повноваження

Питання для самоконтролю

1. Поняття правоохоронних органів України.
2. У чому полягають основні завдання правоохоронних органів України?
3. Які основні функції правоохоронних органів?
4. Система правоохоронних органів України.
5. Взаємодія правоохоронних органів з іншими державними органами, підприємствами, установами, громадянами.
6. Принципи діяльності правоохоронних органів України.
7. Загальна характеристика правоохоронних органів України: прокуратури, міліції та інших.
8. Як взаємозалежать такі поняття: органи правосуддя, органи внутрішніх справ, правоохоронні органи?

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: “Правоохоронні органи України: поняття та види”.

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: “Взаємодія правоохоронних органів з органами державної влади та управління”.

Тестове завдання

Визначте складові правоохоронної системи України.

- а) Міністерство юстиції;
- б) Правосуддя та його принципи;
- в) Судова влада та її ознаки;
- г) Адвокатура України;
- д) Судова система України;
- е) предмет, основні поняття дисципліни “Організація правоохоронної діяльності”;
- є) Прокуратура України.

Література [1; 5; 6; 28; 29; 38–40; 42; 44; 46; 48; 50; 53; 54; 63]

Тема 3. Чинне законодавство й інші правові акти про правоохоронні органи

Питання для самоконтролю

1. Назвіть основні нормативно-правові акти, що регулюють діяльність правоохоронних органів України.
2. Які міжнародні нормативно-правові акти ви знаєте, які регулюють діяльність правоохоронних органів?
3. У яких випадках підлягає застосування в Україні рішення Європейського Суду з прав людини?

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: “Діяльність правоохоронних органів України як предмет розгляду у справах Європейського Суду з прав людини”.

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: “Нормативне закріплення принципів діяльності правоохоронних органів України”.

Завдання 3. Вже давно у юридичній літературі ведеться полеміка про практичне застосування принципу гласності у діяльності правоохоронних органів. У чому полягає цей принцип?

Тестове завдання

Організацію і діяльність правоохоронних органів України регламентує:

- а) предмет і система дисципліни, Конституція України;
- б) Закон України “Про Конституційний Суд України”;
- в) Закон України “Про прокуратуру”;
- г) Конституційний Суд України;
- д) Прокуратура України;
- е) Закон України “Про міліцію”;
- є) Судова система України, Закон України “Про судоустрій України”;
- ж) Закон України “Про службу безпеки України”.

Література [1–36; 39; 40; 42–44; 46; 50]

Змістовий модуль II. Органи розкриття і розслідування злочинів

Тема 4. Органи розкриття і розслідування злочинів

Питання для самоконтролю

1. Як слід розуміти поняття “розкриття злочину”?
2. Як слід розуміти поняття “розслідування злочину”?
3. Чи є різниця між розкриттям та розслідуванням злочинів?
4. Назвіть нормативно-правові акти, які є правовою основою досудового розслідування злочинів.
5. Які форми досудового розслідування ви знаєте?
6. З якою метою проводиться досудове розслідування злочину?
7. Які органи наділені повноваженнями щодо розслідування злочинів?
8. Чи наділений суд повноваженнями щодо розслідування злочинів?
9. Що таке “розшукова діяльність слідчого”?
10. За яких умов слідчий може оголосити розшук обвинуваченого?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Нормативне забезпечення розшукової діяльності слідчого”.

Тестове завдання

Формою досудового розслідування злочинів є:

- а) припис прокурора;
- б) досудове слідство;
- в) кримінальне судочинство;
- г) конституційне провадження;
- д) дізнання;
- е) розгляд справ про адміністративні правопорушення;
- є) розгляд кримінальної справи у суді.

Література [1; 2; 4; 10–12; 14; 15; 21; 37; 39; 40; 46–48; 55]

Тема 5. Оперативно-розшукова діяльність

Питання для самоконтролю

1. Що таке “оперативно-розшукова діяльність”?
2. З якою метою вона проводиться?
3. Назвіть суб’єктів здійснення оперативно-розшукової діяльності в Україні?
4. Назвіть принципи оперативно-розшукової діяльності.
5. Назвіть підстави проведення оперативно-розшукової діяльності.
6. У яких випадках припиняється здійснення оперативно-розшукової діяльності?
7. Хто здійснює нагляд за дотриманням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність?

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: “Підстави здійснення оперативно-розшукової діяльності”.

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: “Дотримання прав громадян під час здійснення оперативно-розшукової діяльності”.

Тестове завдання

Підставами закриття оперативно-розшукової справи є:

- а) винесення виправдувального вироку суду;
- б) повне відшкодування збитків обвинуваченим;
- в) закриття кримінальної справи судом, прокурором, слідчим або органом дізнання;

- г) виїзд особи на постійне місце проживання за межі України, якщо немає можливості проведення щодо неї оперативно-розшукових заходів;
- д) набрання законної сили вироком, постановою або ухвалою суду;
- е) закриття справи про адміністративні правопорушення.

Література [2; 11; 12; 14; 15; 37–40; 43; 45–48]

Тема 6. Дізнання

Питання для самоконтролю

1. Які є органи дізнання в Україні?
2. Назвіть нормативно-правові акти, які є правовою основою діяльності органів дізнання.
3. Які повноваження мають органи дізнання?
4. Система і структура органів дізнання у МВС України.
5. Інші органи дізнання в Україні, їх завдання та повноваження.
6. У чому полягає відмінність у правовому статусі начальника органу дізнання із особою, що проводить дізнання?
7. Чи може орган дізнання одночасно із розслідуванням кримінальної справи проводити оперативно-розшукову діяльність?
8. Хто здійснює нагляд за діяльністю органів дізнання?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Органи дізнання: система і компетенція”.

Задачі

Задача 1. Під час виборів 2007 року начальник Подільського РУ ГУ МВС України в м. Києві дав вказівку рядовому патрульно-постової служби Микитенку, який є студентом 4-го курсу заочної форми навчання Київського університету внутрішніх справ, порушити кримінальну справу, передбачену статтею 160 Кримінального кодексу України щодо громадянина Кравця С., провести дізнання та направити справу у суд. Таку вказівку начальник РУ пояснив тим, що всі штатні інспектори дізнання були задіяні на виконанні обов’язку з охорони громадського порядку на виборчих дільницях.

Дайте правову оцінку діям начальника Подільського РУ ГУ МВС України в м. Києві?

Хто має право проводити дізнання в органах внутрішніх справ України?

Задача 2. У зв'язку із масовим захворюванням тварин у фермерському господарстві “Господар” був встановлений карантин. До загибелі тварин призвело грубе порушення правил карантину тварин завідуючою фермою Сизенковою. Коли про це дізнався начальник районної ветеринарної державної інспекції, то він порушив кримінальну справу щодо громадянки Сизенкової і розпочав провадження дізнання.

Дайте правову оцінку діям начальника районної ветеринарної державної інспекції.

Як він повинен був вчинити в такій ситуації?

Які органи мають право проводити дізнання у такій ситуації? Де це зазначено?

Задача 3. У Дніпровське РУ ГУ МВС України в м. Києві надійшла інформація про те, що Шнурков здійснив порубку кількох дерев на території Гідропарку. У ході проведеної перевірки ця інформація підтвердилась. Також було встановлено, що Шнурков мешкає у Святошинському районі м. Києва. Начальник Святошинського РУ ГУ МВС України в м. Києві порушив кримінальну справу і доручив провести дізнання дільничному інспектору цього ж районного управління Гнатку.

Гнатко протягом 20 днів проводив допити, відтворення обстановки та обставин події та інші необхідні слідчі дії, після чого направив справу з обвинувальним висновком прокурору Дніпровського району м. Києва для затвердження і передачі в суд.

Дайте правову оцінку дій працівників міліції.

Тестові завдання

1. Визначити, які із приведених державних органів належать до органів дізнання:

- а) податкова міліція, служба безпеки, прокуратура;
- б) органи державної лісової охорони, капітани морських суден, що перебувають у далекому плаванні;
- в) митні органи, командири військових частин;
- г) контрольно-ревізійна служба, рибоохорона, адвокатура;

- д) органи юстиції, органи нотаріату;
- е) органи прикордонної охорони, міліції;
- є) органи державного пожежного нагляду, прокуратури.

2. Принципами діяльності органів дільзання є:

- а) гуманізм, дієвість, наступність;
- б) справедливість, науковість;
- в) актуальність, законність, системність;
- г) незалежність, конфіденційність;
- д) повага до особи, рівність громадян перед законом.
- е) справедливість, ефективність, конспірація;
- є) поєднання єдиноначальності та колегіальності.

Література [2; 37–40; 43; 46–48; 50; 53–55; 57]

Тема 7. Досудове слідство

Питання для самоконтролю

1. Система органів досудового слідства в Україні, їх види.
2. Завдання і компетенція органів досудового слідства.
3. Слідчий апарат МВС України, його структура і повноваження.
4. Слідчий апарат органів прокуратури України, його структура і повноваження.
5. Слідчий апарат органів безпеки України, його структура і повноваження.
6. Структура органів досудового слідства податкової міліції.
7. Які повноваження має слідчий?
8. Які повноваження начальника слідчого відділу?
9. На підставі яких критеріїв здійснюється розмежування компетенції органів досудового слідства різних відомств?
10. Які шляхи вдосконалення слідчого апарату України згідно з концепцією судово-правової реформи?
11. Яка перспектива створення єдиного Слідчого комітету України?
12. Хто здійснює нагляд за діяльністю органів досудового слідства?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Слідчий та його повноваження”.

Задачі

Задача 1. Прокурор району дав усну вказівку слідчому прокуратури провести досудове слідство у справі неповнолітнього Марчен-

ка, який скоїв зґвалтування та розбій. Слідчий заперечив прокурору, вказавши на те, що справи категорії підслідні слідчим органів внутрішніх справ.

Хто має рацію у цій ситуації?

Як розмежовується компетенція між слідчими різних відомств?

Задача 2. Начальник Шевченківського РУ ГУ МВС України в м. Києві зобов'язав начальника слідчого відділу кожного для призначити трьох слідчих для патрулювання на території району. Проте начальник слідчого відділу відмовився виконувати це розпорядження.

Дайте правову оцінку діям начальника Шевченківського РУ ГУ МВС України в м. Києві та начальника слідчого відділу.

Яким чином регламентується взаємовідношення між вказаними посадовими особами діючим законодавством України та відомчими нормативними актами МВС України?

Задача 3. Розслідування у справі Моцика, обвинуваченого у скоєнні зґвалтування, у визначений термін закінчити не було можливості, тому що було встановлено новий епізод вчинення Моциком розбою.

Дайте відповіді на питання:

1. Слідчий якої системи правоохоронних органів повинен проводити досудове слідство?
2. Як у цій ситуації повинен діяти слідчий?
3. Який термін встановлено законом для провадження досудового слідства?
4. Який порядок продовження строків досудового слідства?

За цієї ж ситуації строк досудового слідства у справі Моцика був порушений слідчим без відповідного його продовження.

Дайте правову оцінку діям слідчого.

Дайте правову оцінку діям прокурора, який наглядає за дотриманням законності органами, які ведуть боротьбу із злочинністю.

Які правові наслідки порушення строків досудового слідства по кримінальним справам?

Тестові завдання

1. Органами досудового слідства є:

- а) податкова міліція, міліція;
- б) капітани морських суден, начальники слідчих ізоляторів;
- в) міліція, пожежна охорона, митниця;

- г) служба безпеки України, судові слідчі;
- д) органи внутрішніх справ, прокуратура;
- е) командири військових частин.

2. Визначають такі види підслідності:

- а) територіальна;
- б) предметна (родова);
- в) персональна;
- г) за місцем проживання підсудного;
- д) альтернативна;
- е) за зв'язком справ.

3. Визначте із приведених повноважень слідчого ті, що відповідають дійсності:

- а) давати прокурору доручення та вказівки щодо проведення розшукових та слідчих дій;
- б) мають право використовувати відео- і звукозапис;
- в) давати органам дізнання доручення та вказівки щодо проведення розшукових та слідчих дій;
- г) здійснювати досудове слідство, проводити слідчі дії з наступним повідомленням прокурора;
- д) з будь-якого моменту розпочати проведення досудового слідства.

Література [1; 2; 10; 11; 39; 40; 43; 45–48; 50; 53–55; 63; 65; 66; 68]

Змістовий модуль III. Державні органи забезпечення охорони правопорядку і безпеки

Тема 8. Державні органи забезпечення охорони правопорядку і безпеки

Питання для самоконтролю

1. Як ви розумієте термін “національна безпека”?
2. Які принципи забезпечення національної безпеки ви знаєте?
3. Назвіть об'єкти національної безпеки.
4. Хто є суб'єктами забезпечення національної безпеки України?
5. Чи є Конституційний Суд України суб'єктом забезпечення національної безпеки України?

6. Які загрози національним інтересам і національній безпеці України ви можете назвати?
7. Назвіть повноваження правоохоронних органів щодо забезпечення національної безпеки.

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Сучасні виклики національній безпеці України та шляхи їх подолання”.

Тестові завдання

1. *Визначити об'єкти національної безпеки:*

- а) державна власність;
- б) людина та її здоров'я;
- в) конституційний лад України;
- г) економічна безпека;
- д) конституційні права і свободи громадян;
- е) суспільна мораль.

2. *Суб'єктами забезпечення національної безпеки є:*

- а) Президент України;
- б) Генеральний прокурор України;
- в) Конституційний Суд України;
- г) Служба безпеки України;
- д) третейські суди;
- е) міжнародний арбітраж;
- є) державна виконавча служба.

Література [1; 4; 14; 22; 39; 40; 44; 46; 48; 50; 53]

Тема 9. Рада національної безпеки і оборони України

Питання для самоконтролю

1. Які правові акти є основою діяльності Ради національної безпеки і оборони України?
2. Назвіть основні функції Ради національної безпеки і оборони України.
3. Хто входить до складу Ради національної безпеки і оборони України?

4. Порядок призначення Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.
5. Назвіть повноваження Голови Ради національної безпеки і оборони України.
6. Якими повноваженнями наділений Секретар Ради національної безпеки і оборони України?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Компетенція Ради національної безпеки і оборони України”.

Тестове завдання

Рада національної безпеки і оборони України має такі компетенції:

- а) контролює діяльність МВС України;
- б) здійснює досудове розслідування злочинів;
- в) здійснює поточний контроль за діяльністю органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони;
- г) подає Президентові України відповідні висновки та пропозиції щодо кандидата на посаду Генерального прокурора України;
- д) координує діяльність органів дізнання та досудового слідства.

Література [1; 4; 14; 20; 22; 39; 40; 44; 46; 48; 50; 53]

Тема 10. Служба безпеки України

Питання для самоконтролю

1. Служба безпеки України в системі правоохоронних органів України (загальні поняття).
2. Як ви розумієте поняття “безпека держави”?
3. Які основні функції та завдання Служби безпеки України?
4. Система та структура Служби безпеки України.
5. Які основні напрями діяльності Служби безпеки України?
6. Які права мають співробітники Служби безпеки України?
7. Які основні обов'язки покладаються на Службу безпеки України?
8. Який порядок призначення Голови Служби безпеки України?
9. З яких підрозділів складається Центральне управління Служби безпеки України?
10. Порядок проходження служби у Службі безпеки України.

11. Визначте склад кадрів Служби безпеки України.
12. Які правові гарантії мають працівники Служби безпеки України?
13. Хто здійснює контроль та нагляд за діяльністю Служби безпеки України?
14. Яка відповідальність передбачена за правопорушення у сфері діяльності Служби безпеки України?

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: “Служба безпеки України: поняття, система, повноваження та організація діяльності”.

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: “Кадри Служби безпеки України, їх правовий і соціальний захист”.

Тестові завдання

1. *Визначити завдання Служби безпеки України:*
 - а) забезпечення дорожнього руху;
 - б) захист державного суверенітету;
 - в) захист власності від злочинних посягань;
 - г) охорона громадського порядку;
 - д) захист законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності спеціальних служб інших держав, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб;
 - е) захист економічного, науково-технічного та оборонного потенціалу;
 - є) захист конституційного порядку;
 - ж) виконання кримінальних покарань.
2. *Визначити відповідальність працівників Служби безпеки України:*
 - а) дисциплінарна, галузева, громадська;
 - б) кримінальна, моральна, майнова;
 - в) моральна, адміністративна, судова;
3. *Визначити, які державні органи та посадові особи здійснюють контроль та нагляд за діяльністю Служби безпеки України:*
 - а) Голова Верховного Суду України;
 - б) Президент України та уповноважені ним державні органи;

- в) Комісія Верховної Ради з питань оборони і державної безпеки;
- г) Прем'єр-міністр України;
- д) міністр юстиції України;
- е) Генеральна прокуратура України;
- є) Рада національної безпеки та оборони України;
- ж) міністр внутрішніх справ України.

4. Визначити принципи діяльності Служби безпеки України:

- а) ефективність, конспірація;
- б) гласність, об'єктивність, системність;
- в) поєднання єдиноначальності та колегіальності, актуальності, науковості;

Література [1; 4; 9; 14; 22; 39; 40; 44; 46; 48; 50; 53]

Тема 11. Інші державні органи забезпечення безпеки

Питання для самоконтролю

1. Які завдання покладаються на Службу зовнішньої розвідки України?
2. Назвати нормативно-правові акти, які є правовою основою діяльності Служби зовнішньої розвідки України.
3. Хто здійснює керівництво Службою зовнішньої розвідки України?
4. На кого покладено контроль та нагляд за діяльністю Служби зовнішньої розвідки України?
5. Які основні завдання покладаються на Державну прикордонну службу України?
6. Які основні принципи діяльності Державної прикордонної служби України ви знаєте?
7. Який порядок призначення на посаду Голови Державної прикордонної служби України?
8. Які основні завдання покладаються на Управління державної охорони України?
9. Назвіть основні завдання Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Завдання Служби зовнішньої розвідки України”.

Тестові завдання

1. Основними завданнями Служби зовнішньої розвідки України є:

- а) забезпечення політичної і економічної безпеки держави;
- б) організація та координація діяльності органів внутрішніх справ України;
- в) участь у забезпеченні безпечного функціонування установ України за кордоном;
- г) вжиття заходів протидії зовнішнім загрозам національній безпеці України, життю, здоров'ю її громадян;
- д) організація розкриття та розслідування злочинів проти основ національної безпеки України;
- е) участь у боротьбі з міжнародною організованою злочинністю та незаконним обігом наркотичних засобів.

2. Функціями Державної прикордонної служби України є:

- а) охорона громадського порядку;
- б) охорона державного кордону України;
- в) забезпечення особистої безпеки громадян, захист їх прав, свобод та інтересів;
- г) виявлення і припинення випадків незаконного переміщення через державний кордон України осіб, транспортних засобів, вантажів та іншого майна;
- д) розкриття злочинів у сфері обігу наркотичних засобів;
- е) боротьба з організованою злочинністю та протидія незаконній міграції.

Література [7–9; 17; 23; 39; 40; 46; 48; 50; 53]

Змістовий модуль IV. Органи внутрішніх справ

Тема 12. Органи внутрішніх справ

Питання для самоконтролю

1. Органи внутрішніх справ у системі правоохоронних органів України (загальні поняття).

2. Які завдання покладено на органи внутрішніх справ України?
3. Які функції виконують органи внутрішніх справ України?
4. Які органи входять у систему органів внутрішніх справ України?
5. Правовий статус Міністерства внутрішніх справ України, його значення та завдання.
6. Які функції та основні напрями діяльності МВС України?
7. Склад та структура МВС України.
8. Апарат МВС України, його склад і структура.
9. Які повноваження має колегія МВС України?
10. Який порядок призначення міністра внутрішніх справ України?
11. Які повноваження має міністр внутрішніх справ України?
12. Який порядок видачі нормативно-правових актів МВС України?
13. Склад, структура та повноваження головних, обласних управлінь МВС України, їх завдання.

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Історія становлення МВС України”.

Тестове завдання

Основними завданнями МВС України є:

- а) організація та координація діяльності органів внутрішніх справ України;
- б) брати участь у розробці та реалізації державної політики у сфері боротьби зі злочинністю;
- в) виконувати роботу із систематизації законодавства України, готувати пропозиції щодо його кодифікації;
- г) представляти Кабінет Міністрів України за його дорученням у міжнародних організаціях;
- д) забезпечувати законність у діяльності співробітників та військовослужбовців системи органів внутрішніх справ;
- е) забезпечувати попередження злочинів, їх припинення, розкриття та розслідування злочинів, проводити розшук осіб, що вчинили злочини;
- є) забезпечувати виконання кримінальних покарань;
- ж) організовувати виконання рішень, постанов судів та виконавчих документів інших органів.

Література [6; 11–13; 24; 28; 29; 31; 38–40; 43; 46; 50; 62; 64]

Тема 13. Міліція

Питання для самоконтролю

1. Міліція: поняття, структура, повноваження.
2. Які принципи діяльності міліції?
3. З яких підрозділів складається міліція?
4. Які основні права має міліція?
5. Які основні обов'язки міліції?
6. За яких обставин працівник міліції має право застосувати заходи фізичного впливу і які саме?
7. Які спеціальні засоби застосовують працівники міліції та за яких умов?
8. У яких випадках працівники міліції мають право застосовувати вогнепальну зброю?
9. Правовий і соціальний захист працівників міліції.
10. Яка відповідальність працівників міліції передбачена законодавством України?
11. Система та структура експертних закладів МВС України.

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: "Принцип гласності у діяльності міліції".

Тестові завдання

1. Визначити принципи діяльності міліції:

- а) законності, системності;
- б) взаємодії із засобами масової інформації, громадськими організаціями та населенням;
- в) гуманізму, актуальності, незалежності;
- г) конфіденційності, законності;
- д) гуманізму, поваги до особи, науковості;
- е) соціальної справедливості, незалежності.

2. Визначити основні завдання міліції:

- а) забезпечення безпеки дорожнього руху;
- б) виявлення та розкриття злочинів, розшук осіб, що їх скоїли;
- в) попередження та припинення правопорушень;

- г) здійснення профілактики правопорушень у сфері державної безпеки;
- д) захист закріплених Конституцією України незалежності республіки, громадського та державного порядку, політичних та економічних систем;
- е) забезпечення здійснення державного пожежного нагляду;
- є) забезпечення особистої безпеки громадян, захист їх прав, свобод та інтересів;
- ж) охорона та забезпечення громадського порядку.

3. Визначити, які підрозділи входять до складу міліції:

- а) міліція, охорона, приватних охоронних агентств;
- б) спеціальна міліція, податкова міліція;
- в) кримінальна міліція, транспортна міліція;
- г) державна автомобільна інспекція;
- д) міліція підприємств, установ;
- е) міліція громадської безпеки, слідчих підрозділів;
- є) судова міліція, дорожня міліція;

Література [6; 11–13; 24; 28; 29; 31; 38–40; 43; 46; 50; 62; 64]

Тема 14. Кримінальна міліція

Питання для самоконтролю

1. Назвіть органи, які входять до складу кримінальної міліції системи МВС України.
2. Якими основними нормативно-правовими актами регулюється діяльність підрозділів кримінальної міліції?
3. Виконання яких завдань покладено на підрозділи кримінальної міліції?
4. Назвіть права працівників підрозділів карного розшуку.
5. Чи наділені підрозділи кримінальної міліції проводити слідчі дії?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Історія створення підрозділів карного розшуку в Україні”.

Тестове завдання

З'ясуйте, які підрозділи входять до складу кримінальної міліції:

- а) державна автомобільна інспекція;
- б) державна служба охорони;
- в) карний розшук;
- г) органи досудового слідства;
- д) кримінальна міліція у справах неповнолітніх;
- е) підрозділи боротьби з організованою злочинністю.

Література [6; 11–13; 21; 24; 28; 29; 31; 38–40; 43; 46]

Тема 15. Інші підрозділи органів внутрішніх справ

Питання для самоконтролю

1. Виконання яких завдань покладено на дільничних інспекторів міліції?
2. Що вам відомо про діяльність спеціального загону “Кобра” особливого призначення при МВС України.
3. Які завдання покладені на дорожню міліцію?
4. Які завдання покладені на Державну службу охорони при МВС України?
5. Чим займається патрульно-постова служба міліції?
6. Виконання яких завдань покладено на спеціальні підрозділи міліції “Титан”?
7. Які напрями реформування органів внутрішніх справ ви можете назвати?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Спеціальні підрозділи міліції: основні завдання і принципи діяльності”.

Література [6; 11–13; 24; 28; 29; 31; 38–40; 43; 46; 50; 62; 64]

Змістовий модуль V. Інші правоохоронні органи

Тема 16. Прокуратура України

Питання для самоконтролю

1. Поняття системи органів прокуратури України, її зв'язок з іншими системами правоохоронних органів України.
2. Принципи діяльності органів прокуратури.
3. Основні напрями діяльності прокуратури.
4. Напрями діяльності прокуратури на сучасному етапі, визначені Перехідними положеннями Конституції України.
5. Акти прокурорського реагування на виявлені порушення закону.
6. Гарантії незалежності прокуратури у здійсненні повноважень.
7. Заходи правового і соціального захисту працівників органів прокуратури.
8. Структура та повноваження Генеральної прокуратури України, порядок її утворення.
9. Порядок призначення Генерального прокурора України, його повноваження.
10. Порядок діяльності колегій органів прокуратури та їх повноваження.
11. Особливості організації і діяльності військових прокуратур.
12. Порядок призначення прокурорів у військових прокуратурах, їх повноваження.
13. У чому полягає сутність функції підтримання прокурором державного обвинувачення в суді?
14. Які існують форми представництва прокурором інтересів громадянина і держави в суді?
15. Нагляд за додержанням законів органами, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність; предмет і завдання такого нагляду.
16. Слідство в органах прокуратури.
17. Координація прокурорами діяльності правоохоронних органів щодо протидії злочинності.
18. Класні чини працівників прокуратури та умови їх оплати.
19. Порядок заохочення та відповідальності прокурорів і слідчих.
20. Значення і основні напрями подальшого реформування прокуратури.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: “Прокуратура України: правові основи діяльності”.

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: “Прокурорський нагляд за додержанням законів”.

Задачі

Задача 1. По кримінальній справі Супруна, обвинуваченого у навмисному нанесенні тяжких тілесних ушкоджень, прокурор при направленні справи в суд не повідомив його про свою участь у судовому засіданні. За кілька хвилин до початку судового розгляду прокурор з’явився в суд і повідомив, що має бажання підтримувати державне звинувачення. Суддя пояснив прокурору, що його участь небажана, тому що для цього необхідно прийняти заходи щодо призначення захисника.

Дайте правову оцінку діям прокурора і заявам судді.

Задача 2. На колегії обласної прокуратури був заслуханий звіт старшого помічника прокурора області стосовно дотримання законів на транспорті. При обговоренні відповідного рішення, думки членів колегії розділилися, і прокурор області залишився в меншості. Проте він видав наказ із питання, що розглядалось на колегії, на свій розсуд.

Чи правомірні дії прокурора області?

Які наслідки цього спору?

Про який принцип організації діяльності прокуратури йде мова?

Задача 3. Обвинувачений Штольф при пред’явленні йому обвинувачення заявив, що хоча він іноземець, але українську мову знає добре і перекладача не потребує, власноручно на українській мові написав свої свідчення.

Після закінчення досудового слідства обвинувачений заявив клопотання про переклад на його рідну німецьку мову протоколи допитів більшості свідків, висновки експертів, протоколи впізнання і ряд інших документів для того, щоб з ними більш детально ознайомитись.

Слідчий задовольнити це клопотання відмовився на тій підставі, що обвинувачений знає українську мову і, крім цього, допомогу в

ознайомленні з усіма матеріалами справи йому надавав перекладач, проти участі якого він не заперечував.

Постанову слідчого Штольф та його захисник оскаржили прокурору. Від імені прокурора вирішіть спір з точки зору законності.

Задача 4. Полтавський обласний суд умовно-достроково звільнив з місць позбавлення волі засудженого за злісне хуліганство Микитюка. Коли ще Микитюк перебував у колонії, то він написав своїй дружині, що коли він вийде з колонії, то він розправиться з нею. Дружина Микитюка звернулась до прокурора м. Житомира зі скаргою на те, що Микитюк продовжує їй погрожувати, і надала листи, які писав Микитюк, коли перебував у колонії.

Як необхідно вчинити прокурору? Складіть необхідний акт прокурорського нагляду.

Задача 5. До прокурора м. Донецька звернулась група однієї з політичних партій з проханням внести протест на діяльність іншої політичної партії, яка публічно через пресу в образливій формі висловлюється про їх діяльність.

Як діяти прокурору у цій ситуації?

Задача 6. На скаргу матері засудженого Скорика прокурор встановив, що він перебуває в колонії для неповнолітніх за вироком суду. В суді вік неповнолітнього визначили за висновком експерта, який дав висновок про досягнення неповнолітнім 14-літнього віку. Мати засудженого надала свідоцтво про народження сина, звідки було зрозуміло, що йому на час скоєння злочину не було ще 14 років.

Яке рішення повинен прийняти прокурор? Складіть відповідний акт прокурорського нагляду.

Задача 7. Незважаючи на багаторазові протести прокурора району до адміністрації хімічного комбінату на грубе порушення технологічного процесу при очищенні відходів, які комбінат випускав у річку, жодних заходів реагування не було вжито. Це призвело до отруєння річки та загибелі риби. Також були виявлені численні факти отруєння людей. Тому прокурор району порушив кримінальну справу за фактом порушення екології річки.

Чи правильні дії прокурора району?

Задача 8. Голова Дарницької районної держадміністрації м. Києва видав розпорядження про виселення ліквідатора Чорнобильської АЕС з двокімнатної квартири, мотивуючи тим, що йому важко сплачувати всі комунальні послуги через несвоєчасну виплату йому пенсії.

Яке рішення повинен прийняти прокурор району?

Тестові завдання

1. Визначити, які завдання прокурорського нагляду за дотриманням законів:

- а) нагляд за виконанням законів Президентом України;
- б) нагляд за виконанням законів комітетами і комісіями Верховної Ради України;
- в) нагляд за дотриманням засад демократичного устрою державної влади, правового статусу місцевих рад;
- г) нагляд за виконанням закріплених у Конституції України незалежності республіки, суспільного та державного ладу, політичної та економічної системи, прав національних спільнот та територіальних утворень;
- д) нагляд за виконанням законів Верховної Ради України;
- е) нагляд за виконанням гарантованих Конституцією України, іншими законами України та міжнародними правовими актами соціально-економічних, політичних, особистих прав та свобод людини та громадянина.

2. Принципами діяльності прокуратури є:

- а) незалежність прокуратури при здійсненні повноважень;
- б) стабільність у зв'язках з іншими органами державної влади;
- в) гласність, незалежність, актуальність;
- г) науковість, системність, територіальність;
- д) законність, субординація і координація;
- е) захист прав і свобод громадян України.

3. Визначити, які правові акти прокурорського реагування на виявлені порушення закону:

- а) постанова, припис, вказівка;
- б) протест, постанова, інструкція;
- в) подання, вказівка, розпорядження;

- г) розпорядження, рішення, наказ;
- д) інструкція, положення, протест.

4. Заходами заохочення працівників прокуратури є:

- а) цінний подарунок, грошова премія;
- б) нагородження нагрудним знаком “Почесний працівник прокуратури”, подяка;
- в) грошова премія, позачергове надання житлової площі;
- г) дострокове присвоєння класного чину або підвищення у класному чині;
- д) подяка, дострокова відпустка, подарунок;
- е) нагородження державною нагородою та присвоєння почесного звання “Заслужений юрист України”, підвищення у посаді;
- є) подарунок.

Література [1–7; 10; 25–28; 45; 48; 58–61; 68]

Тема 17. Органи кримінально-виконавчої системи

Питання для самоконтролю

1. Назвіть нормативно-правові акти, які регулюють діяльність установ із виконання покарань.
2. Які пенітенціарні установи діють в Україні?
3. Виконання яких завдань покладено на Державний департамент України з питань виконання покарань?
4. Який порядок призначення на посаду голови Державного департаменту України з питань виконання покарань?
5. Назвіть структуру кримінально-виконавчої системи України.

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Історія становлення кримінально-виконавчої системи в Україні”.

Тестове завдання

Основними завданнями Державного департаменту України з питань виконання покарань є:

- а) розкриття злочинів, вчинених засудженими;
- б) керівництво органами і установами виконання покарань;

- в) забезпечення додержання вимог законодавства в органах і установах виконання покарань;
- г) здійснення єдиної державної політики у сфері попередження злочинів.

Література [1; 5; 11; 21; 30; 48; 53; 54]

Тема 18. Внутрішні війська

Питання для самоконтролю

1. Назвіть нормативно-правові акти, які регулюють діяльність Внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України.
2. Виконання яких завдань покладено на Внутрішні війська МВС України?
3. Назвіть структуру Внутрішніх військ МВС України.
4. Які обов'язки покладено на Внутрішні війська МВС України?
5. Які права мають військовослужбовці Внутрішніх військ МВС України?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Завдання Внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України у боротьбі із злочинністю”.

Тестове завдання

Завданнями Внутрішніх військ МВС України є:

- а) порушення кримінальних справ у разі виявлення ознак злочинів;
- б) здійснення пропускового режиму на об'єктах, що охороняються;
- в) профілактика злочинів;
- г) охорона та оборона важливих державних об'єктів;
- д) розкриття та розслідування військових злочинів;
- е) переслідування і затримання заарештованих і засуджених осіб, які втекли з-під варти;
- є) розшук осіб, які ухиляються від слідства та суду.

Література [5; 6; 13; 19; 38; 43]

Тема 19. Податкові органи

Питання для самоконтролю

1. Назвіть систему органів державної податкової служби.
2. Які завдання покладаються на органи державної податкової служби?
3. Які права надані органам державної податкової служби?
4. У яких випадках органи державної податкової служби мають право проводити позапланову виїзну перевірку?
5. Яка тривалість позапланової виїзної перевірки?
6. Виконання яких завдань покладено на податкову міліцію?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Податкова міліція: завдання та повноваження”.

Тестові завдання

1. Завданнями органів державної податкової служби є:

- а) здійсненнями контролю за дотриманням податкового законодавства, захист власності від злочинних посягань;
- б) формування та ведення державного реєстру фізичних осіб; накладення адміністративних штрафів на керівників та інших посадових осіб підприємств, установ та організацій, винних у порушенні податкового законодавства;
- в) прийняття нормативно-правових актів та методичних рекомендацій з питань оподаткування, участь у наданні соціальної допомоги громадянам, підприємствам, організаціям;
- г) внесення пропозицій щодо вдосконалення податкового законодавства; забезпечення в межах своїх повноважень охорони державної таємниці в органах державної податкової служби.

2. Завданнями податкової міліції є:

- а) захист власності від злочинних посягань, розшук платників, які ухиляються від сплати податків та інших платежів;
- б) забезпечення безпеки діяльності працівників органів державної податкової служби, захист їх від протиправних посягань у зв'язку із виконанням службових обов'язків; охорона та забезпечення громадського порядку;

- в) попередження злочинів та інших правопорушень у сфері оподаткування; розкриття, розслідування злочинів, провадження у справах про адміністративні правопорушення; охорона та забезпечення громадського порядку;
- г) попередження корупції в органах державної податкової служби та виявлення її фактів; участь у наданні соціальної та правової допомоги громадянам, сприяння в межах своєї компетенції державним органам, підприємствам, установам та організаціям щодо виконання ними встановлених законом обов'язків.

3. Визначити, яка структура податкової міліції:

- а) слідчі управління податкової міліції; відділ дізнання; адміністративна служба податкової міліції;
- б) державна податкова адміністрація України; Департамент боротьби з економічними злочинами;
- в) головне управління податкової міліції; управління економічної розвідки; експертно-криміналістичний відділ;
- г) управління з боротьби із корупцією; головний штаб; управління охорони податкової міліції.

Література [1; 2; 5; 6; 15; 19; 24; 29; 39; 40; 44; 46; 50; 54; 58–61]

Тема 20. Митні органи

Питання для самоконтролю

1. Які органи входять до системи митних органів України?
2. Вирішення яких завдань покладено на митні органи України?
3. З якою метою проводиться митний контроль?
4. Назвіть основні права та обов'язки посадових осіб митної служби.
5. Які форми митного контролю вам відомі?
6. Назвіть правові підстави проведення особистого огляду посадовою особою митної служби.

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Основні напрями діяльності та повноваження митних органів України”.

Тестове завдання

Головними завданнями митних органів України є:

- а) створення сприятливих умов для прискорення товарообігу та пасажиропотоку через митний кордон країни;
- б) порушення кримінальних справ за контрабанду;
- в) захист економічних інтересів України;
- г) боротьба з нелегальною міграцією;
- д) контроль за валютними операціями;
- е) ведення митної статистики.

Література [3; 6; 19; 22; 28; 35]

Змістовий модуль VI. Служба в органах, що здійснюють правоохоронну діяльність

Тема 21. Служба в органах, що здійснюють правоохоронну діяльність. Професійна етика їх працівників

Питання для самоконтролю

1. Назвіть нормативно-правові акти, які регулюють порядок проходження служби у правоохоронних органах (міліції, прокуратурі, податковій міліції, органах безпеки).
2. Які спеціальні звання присвоюються посадовим особам органів державної податкової служби?
3. Які вимоги встановлено до осіб, які призначаються на посади прокурорів?
4. Які спеціальні звання присвоюються особам, які проходять службу у органах податкової міліції на посадах керівного складу?
5. Які вимоги встановлені до осіб, що виявили бажання проходити службу в органах податкової міліції?
6. Яку відповідальність несе посадова особа податкової міліції при порушенні вимог закону?
7. Назвіть підстави звільнення посадової особи зі служби у митних органах.
8. Як повинен діяти керівник митного органу у разі, якщо в результаті службового розслідування у діяннях посадової особи митної служби виявлено ознаки злочину?
9. Які види дисциплінарних стягнень має право застосувати керівник митного органу?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему “Професійна етика працівників органів внутрішніх справ України”.

Задачі

Задача 1. Коротун, 22 роки, закінчив юридичний коледж і мав двохрічний стаж роботи секретарем судового засідання. Він звернувся до прокуратури м. Одеси з проханням взяти його на роботу слідчого. Старший помічник прокурора м. Одеси з кадрів відмовив йому в цьому.

1. Чи правильно вчинив старший помічник прокурора м. Одеси з кадрів?
2. Назвіть вимоги до осіб, які призначаються на посади слідчих прокуратури.

Задача 2. До начальника відділу кадрів Миколаївської обласної прокуратури звернувся випускник Київського університету внутрішніх справ Сікаренко з проханням взяти його на роботу на посаду помічника прокурора районної прокуратури м. Миколаєва.

Хто і в якому порядку може бути призначений на посаду помічника районної прокуратури?

Література [1; 4–6; 10–12; 14; 15; 19; 25; 26; 28; 39; 40; 43; 44; 46; 54]

Тема 22. Взаємодія державних органів забезпечення охорони правопорядку і безпеки

Питання для самоконтролю

1. Назвіть основні нормативно-правові акти, які є правовою основою взаємодії служб органів Міністерства внутрішніх справ України і органів Державного пожежного нагляду Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи щодо розкриття та розслідування злочинів, пов'язаних з пожежами.
2. З якою метою проводяться спільні патрулювання співробітників органів внутрішніх справ і військовослужбовців Збройних сил України?

3. Яким чином відбувається взаємодія органів дізнання та досудового слідства?
4. Які спільні заходи вживаються Міністерством внутрішніх справ України та Державною податковою адміністрацією України стосовно розшуку осіб, які переховуються від слідства та суду?
5. Як повинен діяти начальник митного органу у разі виявлення під час здійснення митного контролю ознак злочинів, що не належать до контрабанди?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему “Взаємодія органів дізнання та досудового слідства при розслідуванні злочинів”

Задача

Працівник державної контрольно-ревізійної служби прибув до приватного підприємства “Альбатрос” із метою проведення позапланової виїзної ревізії. Проте за вказівкою директора охоронець відмовився пропустити співробітника державної контрольно-ревізійної служби на територію ПП “Альбатрос”, пославшись на нещодавнє проведення планової ревізії.

Як повинен діяти працівник державної контрольно-ревізійної служби за таких умов?

Література [2; 10–12; 14; 15; 34; 46]

Тема 23. Контроль і нагляд за діяльністю державних органів забезпечення правопорядку і безпеки

Питання для самоконтролю

1. На які органи покладається контроль за проведенням оперативно-розшукової діяльності?
2. Хто контролює діяльність міліції?
3. Які заходи прокурорського реагування ви знаєте?
4. Назвіть органи та посадових осіб, які здійснюють контроль та нагляд за діяльністю органів безпеки.
5. Хто здійснює нагляд за дотриманням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності?
6. Чи наділені органи місцевого самоврядування здійснювати контроль за роботою міліції?

7. Назвіть повноваження прокурора при здійсненні нагляду за додержанням і застосуванням законів.
8. З якою метою проводиться нагляд прокурора за діяльністю органів, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство?
9. Якими повноваженнями наділений прокурор щодо реагування на виявлені порушення закону органами дізнання?
10. Які повноваження має Верховна Рада України у здійсненні контролю за діяльністю правоохоронних органів?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему “Нагляд прокурора у сфері боротьби із злочинністю”.

Тестові завдання

1. Визначити предмет нагляду прокурора за діяльністю органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність:

- а) законність та обґрунтованість проведення оперативно-розшукових заходів;
- б) законність проведення слідчих дій;
- в) дотримання прав і свобод людини та юридичних осіб;
- г) законність здійснення правосуддя;
- д) правильне використання матеріалів, здобутих у процесі вживання оперативно-розшукових заходів.

2. Визначити права прокурора при нагляді за діяльністю органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність:

- а) давати приписи про усунення очевидних порушень закону;
- б) звільнити із посади особу, яка допустила порушення закону;
- в) порушити кримінальну справу або дисциплінарне провадження;
- г) порушити провадження про адміністративне провадження;
- д) передати матеріали на розгляд громадських організацій відповідних оперативно-розшукових підрозділів;
- е) внести подання в оперативно-розшукові підрозділи та їх посадовим особам про усунення порушень закону та умов, що їм сприяли.

Задачі

Задача 1. На сесії районної ради виступаючі говорили про слабку роботу районного відділу міліції з боротьби зі злочинністю та забезпечення правопорядку. Депутати підкреслювали бездіяльність працівників міліції щодо реагування на заяви та повідомлення про злочини, наводили факти укриття злочинів.

Визначте дії прокурора під час проведення сесії, в якій брав участь прокурор. Від імені прокурора складіть план перевірки роботи районного відділу міліції з метою виявлення можливих фактів укриття злочинів від обліку.

Задача 2. Під час перевірки умов утримання затриманих у слідчому ізоляторі прокурор виявив, що двоє осіб перебувають під вартою незаконно. Одночасно з цим до нього звернулись ще чотири затриманих з письмовими скаргами на грубе та зневажливе ставлення деяких працівників адміністрації слідчого ізолятора. Зокрема, під час прогулянки їх заставляють бетоном покривати плац.

Які рішення повинен прийняти прокурор?

Література [1; 5; 10–15; 23; 30; 35; 37; 46; 54; 58; 61]

Змістовий модуль VII. Органи юстиції

Тема 24. Органи юстиції

Питання для самоконтролю

1. Міністерство юстиції України в системі правоохоронних органів України.
2. Які функції та основні напрями діяльності Міністерства юстиції України?
3. Система та структура Міністерства юстиції України.
4. Структура центрального апарату Міністерства юстиції України.
5. Система органів та установ юстиції.
6. Які права та повноваження має міністр юстиції України?
7. Які повноваження мають Головне управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласні, Київське та Севастопольське міські управління юстиції?

8. Які основні функції виконують Головне управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, області, Київське та Севастопольське міські управління юстиції?
9. Типова структура управління юстиції області.
10. Назвіть структуру окремих експертних закладів Міністерства юстиції України.
11. Що таке “судова експертиза”?
12. Які види експертиз проводяться експертними закладами Міністерства юстиції України?
13. Правове положення експерта, його обов’язки.
14. Структура державної виконавчої служби.
15. Які основні завдання державної виконавчої служби?
16. Правовий статус державного виконавця.

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Система органів та установ юстиції в Україні”.

Задача

Громадянин України Косенко, перебуваючи за кордоном, вирішив одружитись з громадянкою Романовою, з якою разом працює у Греції. Консул України у Греції відмовив від реєстрації їх шлюбу, мотивуючи це тим, що вони приїхали у цю країну лише на 9 місяців, строк їх перебування закінчується через 3 місяці, тому хай їдуть в Україну і там реєструють шлюб.

Чи правильна відмова консула?

Тестові завдання

1. Визначити основні завдання Міністерства юстиції України:

- а) призначення голів судів;
- б) організація здійснення державної правової політики;
- в) організаційне та матеріально-технічне забезпечення судів загальної юрисдикції, виконання судових рішень, робота із кадрами, експертне забезпечення правосуддя;
- г) підготовка пропозицій щодо вдосконалення законодавства;
- д) прийняття законодавчих актів;
- е) порушення кримінальних справ;
- є) розвиток правової інформації;

- ж) підготовка скарг до Європейського Суду з прав людини;
- з) організація роботи нотаріату, діяльності щодо реєстрації актів громадянського стану.

2. З'ясувати правову основу діяльності органів юстиції:

- а) Конституція України, накази Генерального прокурора;
- б) міжнародні договори;
- в) закони України, рішення та постанови судів;
- г) акти Кабінету Міністрів України;
- д) постанови Верховного суду України; положення про Міністерство юстиції України;
- е) акти Президента України.

3. Визначити, хто призначає на посаду Міністра юстиції України:

- а) вибирається колегією Міністерства юстиції України;
- б) Президент України;
- в) за поданням Прем'єр-міністра України призначає на посаду Президент України;
- г) за поданням Прем'єр-міністра України призначає на посаду Верховна Рада України.

4. З'ясуйте, які нормативні акти видає Міністерство юстиції України:

- а) рішення, постанови, приписи;
- б) нормативно-правові акти;
- в) накази, укази, закони;
- г) спільні акти разом з центральними та місцевими органами виконавчої влади.

Література [1; 32; 33; 56]

Тема 25. Юридична служба підприємств

Питання для самоконтролю

- 1. Назвіть правові акти, які є правовою базою для організації та функціонування юридичної служби.
- 2. Які завдання покладаються на юридичні служби підприємств, установ та організацій?

3. Взаємодія юридичної служби з іншими структурними підрозділами на підприємстві.
4. Виконання функцій юридичної служби іншими посадовими особами підприємства, установи, організації.
5. Якими правами наділені працівники юридичної служби міністерства, державних органів, підприємств, установ та організацій?
6. Який порядок призначення на посаду керівника юридичної служби у міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади?
7. Які вимоги висуваються до працівників юридичної служби?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему “Організація юридичної служби на підприємствах, організаціях і установах”.

Задача

На приватному підприємстві “Регіна”, що займалось ремонтом квартир, не було посади юрисконсульта. Тому директор цього підприємства звернувся до завідуючого приватної юридичної консультації з пропозицією заключити договір про надання їм юридичної допомоги в разі необхідності. Завідуючий юридичною консультацією відмовив у наданні юридичної допомоги, мотивуючи це тим, що всі адвокати були зайняті іншими роботами.

Дайте правову оцінку цієї ситуації.

Література [36; 48; 53]

Тема 26. Нотаріат

Питання для самоконтролю

1. Поняття нотаріальної діяльності та її завдання.
2. Правові засади нотаріальної діяльності.
3. Які основні напрями діяльності нотаріату?
4. Система нотаріальних органів України.
5. Який порядок утворення нотаріальних органів?
6. Кваліфікаційні комісії нотаріату, їх склад, повноваження.
7. Державний нотаріальний архів.
8. Правила нотаріальних дій.
9. Виконання нотаріальних дій іншими органами.

10. Посвідчення заповітів і доручень, що прирівнюються до нотаріально посвідчених.
11. Які є підстави для відмови у вчиненні нотаріальних дій?
12. Які нотаріальні дії мають право здійснювати консульські установи України?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Місце нотаріату в правоохоронній системі”.

Задачі

Задача 1. До міського управління юстиції м. Києва звернувся громадянин Пасак з проханням про видачу йому свідоцтва на право зайнятись приватною нотаріальною діяльністю. До заяви він додав копію диплома про закінчення Академії адвокатури України, довідку з місця роботи — юрисконсульт приватного підприємства “Правозахист”, довідку про стан здоров’я.

Який порядок отримання свідоцтва на право зайнятись нотаріальною діяльністю?

У якому нормативно-правовому акті він зазначений?

Задача 2. У Другу державну нотаріальну контору м. Ужгорода звернувся громадянин Польці про те, що у м. Ужгороді він має право на спадщину приватного житлового будинку. Голова нотаріальної контори відмовив йому у праві на спадщину, мотивуючи це тим, що хоча вже й пройшло 6 місяців з дня смерті спадкодавця, але ще не всі родичі письмово надіслали згоду на прийняття ними своєї частки спадщини?

Чи правильні дії голови нотаріальної контори?

Тестове завдання

Визначити, у які об’єднання можуть об’єднуватись нотаріуси:

- а) районні, сільські, селищні;
- б) міські, регіональні;
- в) всеукраїнські, міжобласні;
- г) міжнародні союзи та асоціації.

Література [16; 39–41; 46; 48–53; 67]

Тема 27. Нотаріус

Питання для самоконтролю

1. Повноваження державних і приватних нотаріусів.
2. Вимоги до нотаріусів.
3. Які права та обов'язки має нотаріус?
4. Який порядок видачі свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю?
5. Які є підстави для анулювання свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю?
6. Порядок оскарження нотаріальних дій і відмова в їх вчиненні.
7. Як здійснюється оплата вчинюваних нотаріальних дій?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему: “Види нотаріальної діяльності”.

Задачі

Задача 1. Громадянин Гнатюк після відбуття адмінпокарання 15 діб, вирішив звільнитись з посади адвоката в юридичній консультації, де він пропрацював 2,5 року. З цієї посади його мали звільнити за систематичне зловживання спиртними напоями. Гнатюк звернувся до завідуючого приватної нотаріальної контори з проханням прийняти його на посаду старшого нотаріуса, так як у нього вже є досвід роботи на юридичній посаді більше 6 місяців.

Яке рішення повинен прийняти завідуючий приватної нотаріальної контори?

Задача 2. Нотаріус приватної нотаріальної контори Ліщенко відмовив громадянину Деріку у вчиненні нотаріальної дії – посвідченні заповіту, мотивуючи це тим, що він дуже зайнятий іншими справами, а цю нотаріальну дію може вчинити будь-яка посадова особа районної ради або адміністрації?

Чи правильні дії нотаріуса?

Які нотаріальні дії мають право вчинити посадові особи районних державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування?

Тестові завдання

1. *Визначити права нотаріуса:*

- а) виготовляти копії документів та виписки із них;

- б) давати консультації правового характеру;
- в) витребувати від підприємств, установ та організацій відомості та документи, необхідні для вчинення нотаріальних дій;
- г) застосовувати науково-технічні засоби відповідно до діючого законодавства;
- д) розглядати скарги;
- е) складати проекти погоджень та заяв.

2. Визначити обов'язки нотаріуса:

- а) видавати свідоцтва про смерть;
- б) брати участь у наданні соціальної та правової допомоги громадянам;
- в) здійснювати свої професійні обов'язки відповідно до присяги;
- г) зберігати у таємниці інформацію, отриману у зв'язку із вчиненням нотаріальних дій;
- д) порушувати кримінальні справи;
- е) сприяти громадянам, підприємствам, установам та організаціям у здійсненні їх прав та захисту законних інтересів.

3. Визначити вимоги, які встановлюються до нотаріусів:

- а) громадяни України та інших держав;
- б) особи, що мають юридичну освіту (коледж, технікум, інститут, академія, університет);
- в) особи, які пройшли стажування протягом: одного місяця, трьох місяців, шести місяців, одного року;
- г) видається свідоцтво про право на заняття нотаріальною діяльністю: Міністерством юстиції України; рішенням місцевих органів державної влади; рішенням кваліфікаційної комісії нотаріату; рішенням кваліфікаційної комісії адвокатури; рішенням органів місцевого самоврядування; рішенням Верховної Ради України.

Література [16; 39–41; 46; 48–53; 67]

Змістовий модуль VIII. Участь громадян, громадських об'єднань, недержавних організацій у здійсненні правоохоронної діяльності

Тема 28. Участь громадян у здійсненні правоохоронної діяльності

Питання для самоконтролю

1. Які форми участі громадян у здійсненні правоохоронної діяльності вам відомі?
2. Назвіть нормативно-правові акти, які регулюють порядок залучення громадян до співробітництва із правоохоронними органами.
3. У чому полягає громадська експертиза законопроектів щодо діяльності правоохоронних органів України?
4. Які вимоги встановлені до осіб, які виявили бажання стати членами громадських формувань з охорони громадського порядку?
5. Назвіть форми участі громадян у сфері кримінального судочинства.
6. Хто здійснює контроль за діяльністю громадських формувань з охорони громадського порядку?
7. Якими правовими гарантіями та видами соціального захисту наділено членів громадських формувань з охорони громадського порядку?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему “Права та обов'язки членів громадських формувань з охорони громадського порядку”

Література [18; 39–41; 46; 48; 50; 53]

Тема 29. Громадські об'єднання, що безпосередньо беруть участь у забезпеченні правопорядку

Питання для самоконтролю

1. Назвіть основні засади діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку.
2. Чи можуть громадські об'єднання з охорони громадського порядку надавати платні послуги щодо охорони майна?

3. Назвіть порядок створення громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону.
4. Які основні завдання виконують громадські формування з охорони громадського порядку?
5. За яких умов члени громадських формувань з охорони громадського порядку мають право застосовувати спеціальні засоби?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему “Порядок створення громадських формувань з охорони громадського порядку”.

Тестове завдання

Визначити завдання громадських формувань з охорони громадського порядку:

- а) виконання доручень слідчого;
- б) надання допомоги органам внутрішніх справ у забезпеченні громадського порядку і громадської безпеки, запобіганні адміністративним проступкам і злочинам;
- в) порушення кримінальної справи у разі виявлення ознак злочину та направлення матеріалів до органу внутрішніх справ;
- г) інформування органів та підрозділів внутрішніх справ про вчинені або ті, що готуються, злочини, місця концентрації злочинних угруповань;
- д) розшук осіб, які вчинили злочини.

Література [1; 2; 5; 18]

Тема 30. Недержавні організації, що беруть участь у здійсненні правоохоронної діяльності

Питання для самоконтролю

1. Які недержавні організації можуть брати участь у здійсненні правоохоронної діяльності?
2. Які нормативно-правові акти становлять правову основу приватної детективної діяльності?
3. Які ви вбачаєте перспективи розвитку в Україні приватної детективної діяльності?
4. На підставі яких нормативно-правових актів здійснюється приватна охоронна діяльність в Україні?

5. Як ви гадаєте, чи можуть виконувати правоохоронну функцію у суспільстві засоби масової інформації?
6. Назвіть види приватної охоронної діяльності.
7. Правовий статус приватного охоронця.
8. Особливості застосування спеціальних засобів приватними охоронцями.

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему “Сучасний стан та перспективи розвитку приватної детективної діяльності в Україні”.

Література [1; 5; 6; 12; 11; 48; 53; 54]

Змістовий модуль IX. Історичний і зарубіжний досвід організації правоохоронної діяльності

Тема 31. Історичний досвід організації правоохоронної діяльності

Питання для самоконтролю

1. Історія зародження правоохоронних органів.
2. У системах яких відомств передбачалось здійснення слідчих функцій за судовою реформою 1864 р.?
3. Яка історія створення інституту прокуратури?
4. Які функції здійснювала прокуратура за судовою реформою 1864 р.?
5. Що вам відомо із історії створення міліції в Україні?

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему “Забезпечення правопорядку в Україні за часів Запорозької Січі”.

Література [38; 44–46; 48; 53; 54; 68]

Тема 32. Зарубіжний досвід організації правоохоронної діяльності

Питання для самоконтролю

1. Що вам відомо про діяльність Слідчого комітету при Прокуратурі Російської Федерації?

2. Що вам відомо про парламентський контроль за діяльністю правоохоронних органів у європейських державах?
3. Поясніть значення “Правило Міранди”, що діє у США. Чи застосовується воно в Україні?
4. Місце і завдання Інтерполу в боротьбі з транснаціональною злочинністю.
5. Керівні органи Інтерполу, їх структура і функції.
6. Правове забезпечення діяльності приватних детективів у США.

Практичне завдання

Підготуйте реферат на тему “Історія створення Інтерполу”.

Література [38; 48; 53; 62; 63]

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ з дисципліни “ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

У підготовці майбутніх правознавців велике значення мають курсові роботи, що є одною із форм самостійної роботи студентів. Курсова робота із навчальної дисципліни “Організація правоохоронної діяльності” передбачає самостійне дослідження та викладення студентом окремих питань, пов’язаних із діяльністю органів правоохоронної системи.

Мета курсової роботи — допомогти студентам глибше засвоїти найбільш важливі питання діяльності правоохоронних органів України, перевірити їх уміння самостійно викладати теоретичні положення, працювати з першоджерелами, навчально-науковою літературою, нормативним матеріалом, аналізувати зібраний матеріал, критично його оцінювати, вирішувати конкретні правові задачі, правильно застосовувати і тлумачити чинне законодавство. Написання курсової роботи сприяє набуттю навичок, необхідних для теоретичного аналізу питань, що розглядалися під час вивчення курсу “Організація правоохоронної діяльності”.

Перш ніж розпочати писати курсову роботу, необхідно уважно ознайомитися з методичними вказівками, вивчити відповідні розділи в підручниках і необхідну основну і спеціальну літературу. Треба та-

кож уважно ознайомитися з чинним законодавством з цього питання і практикою його застосування.

Найбільш поширеною помилкою при написанні курсових робіт є механічне переписування тексту з навчальної, спеціальної або довідкової літератури. Студенти мають з'ясувати суть проблем, що досліджуються в курсовій роботі, і потім самостійно викласти їх.

Обсяг контрольної роботи становить 25–30 сторінок машинописного тексту. Робота повинна мати чітко виражену структуру, яка включає у себе такі елементи:

- 1) вступ;
- 2) основна частина;
- 3) висновок (висновки);
- 4) список використаної літератури.

У вступі обґрунтовується актуальність питань, які виносяться для розгляду.

У основній частині викладаються теоретичні положення питань курсової роботи, розкривається їх зміст.

Розкриваючи теоретичні питання, студенти повинні прагнути до максимально повного і чіткого викладу всіх питань. Усі цитати, які використовує студент у своїй роботі, повинні бути перевірені за першоджерелами, взяті у лапки з посиланням на автора, назву праці, місце, рік її видання та сторінку.

Аналізуючи зміст правових норм, що досліджуються, студенти повинні в обов'язковому порядку давати точні і конкретні посилання на відповідні акти: вказати, ким і коли вони прийняті, де опубліковані, відповідні статті. При цьому необхідно звертатися до самих правових норм, а не викладати їх зміст за навчальною, довідковою або популярною літературою. Використовуючи коментар до законодавства, необхідно відрізнити текст коментарю від тексту самого закону. Всі приклади, що наводяться з практики, повинні бути органічно пов'язані із змістом питань, які досліджуються в роботі, і супроводжуватися посиланнями на джерело.

У висновок (висновки) коротко виносяться найважливіші теоретичні узагальнення питань, що розглядалися.

У роботі обов'язково вказується список використаних джерел, що включає у себе нормативно-правові акти, монографії, підручники, посібники, іншу навчальну літературу, окремі публікації.

Робота повинна бути грамотно та естетично виконана, написана розбірливим почерком або надрукована. Неохайні та неналежним чином оформлені контрольні роботи не приймаються.

Оцінка курсової роботи виставляється за результатами захисту і заноситься до залікової книжки студента.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ
з дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

1. Поняття правоохоронних органів України.
2. Система правоохоронних органів України.
3. Поняття правоохоронної діяльності.
4. Взаємовідносини правоохоронних органів із іншими державними органами.
5. Принципи побудови та діяльності правоохоронних органів.
6. Система органів внутрішніх справ.
7. Міністерство внутрішніх справ у системі правоохоронних органів України, його роль та значення.
8. Правовий і соціальний захист працівників міліції.
9. Прокурорський нагляд за додержанням законів в Україні.
10. Принципи організації діяльності прокуратури.
11. Повноваження прокурора.
12. Основні напрями діяльності прокуратури.
13. Акти прокурорського реагування.
14. Предмет нагляду прокуратури за додержанням закону.
15. Інтереси громадян як предмет прокурорського представництва.
16. Кадри органів прокуратури.
17. Поняття міліції, її завдання на сучасному етапі розвитку України.
18. Оперативно-розшукова діяльність: поняття, принципи, завдання.
19. Система органів дізнання в Україні.
20. Поняття та види органів досудового слідства.
21. Повноваження слідчого.
22. Завдання та принципи діяльності Служби безпеки України.
23. Основні напрями діяльності Ради національної безпеки та оборони України.
24. Органи та установи кримінально-виконавчої системи в Україні.

25. Внутрішні війська МВС України у системі правоохоронних органів.
26. Завдання та принципи діяльності податкової міліції.
27. Основні напрями діяльності митних органів.
28. Взаємодія правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю.
29. Система органів та установ юстиції в Україні.
30. Нотаріат в Україні.
31. Участь громадян у захисті правопорядку.
32. Приватна детективна діяльність в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.
33. Приватна охоронна діяльність.
34. Генезис органів з охорони правопорядку в суспільстві.
35. Місце і роль Інтерполу у протидії злочинності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативна

1. *Конституція* України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р.
2. *Кримінально-процесуальний* кодекс України від 28 грудня 1960 р.
3. *Митний* кодекс України від 11 липня 2002 р.
4. *Кримінальний* кодекс України від 5 квітня 2001 р.
5. *Закон* України “Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави” від 16 березня 2003 р.
6. *Закон* України “Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів” від 23 грудня 1993 р.
7. *Закон* України “Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб” від 4 березня 1998 р.
8. *Закон* України “Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України” від 23 лютого 2006 р.
9. *Закон* України “Про державну таємницю” від 21 січня 1994 р.
10. *Закон* України “Про прокуратуру” від 5 листопада 1991 р.
11. *Закон* України “Про міліцію” від 20 грудня 1990 р.
12. *Закон* України “Про оперативно-розшукову діяльність” від 18 лютого 1992 р.
13. *Закон* України “Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України” від 26 березня 1992 р.

14. *Закон* України “Про Службу безпеки України” від 25 березня 1992 р.
15. *Закон* України “Про державну податкову службу в Україні” від 4 грудня 1990 р.
16. *Закон* України “Про нотаріат” від 2 вересня 1993 р.
17. *Закон* України “Про Державну прикордонну службу України” від 3 квітня 2003 р.
18. *Закон* України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону” від 22 червня 2000 р.
19. *Закон* України “Про джерела фінансування органів державної влади” від 30 червня 1999 р.
20. *Закон* України “Про Раду національної безпеки і оборони України” від 5 березня 1998 р.
21. *Закон* України “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей” від 24 січня 1995 р.
22. *Закон* України “Про основи національної безпеки України” від 19 червня 2003 р.
23. *Закон* України “Про Службу зовнішньої розвідки України” від 1 грудня 2005 р.
24. *Постанова* Верховної Ради України “Про Концепцію судово-правової реформи в Україні” від 28 квітня 1992 р. № 2296-ХІІ.
25. *Постанова* Верховної Ради України “Про затвердження Положення про класні чини працівників органів прокуратури України” від 6 листопада 1991 р. № 1795-ХІІ.
26. *Постанова* Верховної Ради України “Про затвердження Дисциплінарного статуту прокуратури України” від 6 листопада 1991 р. № 1796-ХІІ.
27. *Постанова* Верховної Ради України “Про затвердження структури Генеральної прокуратури України” від 6 листопада 1991 р. № 1797-ХІІ.
28. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів” від 9 березня 2006 р. № 268.
29. *Постанова* Пленуму Верховного Суду України “Про застосування законодавства, що передбачає державний захист суддів, працівників суду і правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у судочинстві” від 18 червня 1999 р. № 10.

30. *Указ* Президента України “Про Положення про Державний департамент України з питань виконання покарань” від 31 липня 1998 р. № 827/98.
31. *Указ* Президента України “Про Положення про Міністерство внутрішніх справ України” від 17 жовтня 2000 р. № 1138/2000.
32. *Указ* Президента України “Про Положення про Міністерство юстиції України” від 30 грудня 1997 р. № 1396/97.
33. *Наказ* Міністерства юстиції України “Про затвердження Положення про Головне управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласні, Київське та Севастопольське міські управління юстиції та Положення про районні, районні у містах, міські (міст обласного значення) управління юстиції” від 1 червня 1998 р. № 359/2799.
34. *Наказ* МВС України, МНС України “Про взаємодію органів внутрішніх справ України та органів Державного пожежного нагляду МНС України в попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів, пов’язаних із пожежами” від 26 серпня 2003 р. № 943/302.
35. *Положення* про Державну митну службу України, затверджене Указом Президента України від 24 серпня 2000 р. № 1022/2000.
36. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про Загальне положення про юридичну службу міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, державного підприємства, установи, організації” від 27 серпня 1995 р. № 690.

Основна

37. *Бандурка О. М.* Оперативно-розшукова діяльність: Підручник. — Ч. 1. — Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутріш. справ МВС України, 2002.
38. *Бандурка О. М.* Основи управління в органах внутрішніх справ: теорія, досвід, шляхи удосконалення. — Х.: Основа, 1999.
39. *Бессмертный А. К.* Судебные и правоохранительные органы Украины: Пособие. — Х.: Эспада, 2002.
40. *Гель А. П., Семаков Г. С., Кондратова С. П.* Судові та правоохоронні органи: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — К.: МАУП, 2004.
41. *Комаров В. В., Баранкова В. В.* Нотариат и нотариальный процесс. — Х.: Консул, 1999.
42. *Коментар* до Конституції України. — К.: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 1998.

43. *Кондратьєв Я. Ю., Голосніченко І. П.* Науково-практичний коментар до Закону України “Про міліцію”. — К., 1996.
44. *Конституційне право України: Підручник / За ред. В. Я. Тація, В. Ф. Погорілка, Ю. М. Тодики.* — К.: Україн. центр правн. студій, 1999.
45. *Малярєнко В. Т.* Конституційні засади кримінального судочинства. — К.: Юрінком Інтер, 2003.
46. *Мельник М. І., Хавронюк М. І.* Судові та інші правоохоронні органи. Правоохоронна діяльність: закони і коментарі. — К.: Атіка, 2001.
47. *Михеєнко М. М., Нор В. Т., Шибіко В. П.* Кримінальний процес України: Підручник. — К.: Либідь, 1999.
48. *Популярна юридична енциклопедія / Кол. авт.: В. К. Гіжевський, В. В. Головченко, В. С. Ковальський (кер.) та ін.* — К.: Юрінком Інтер, 2003.
49. *Радзівєвська Л. К., Пасічник С. Г.* Нотаріат в Україні. — К.: Юрінком Інтер, 2000.
50. *Судебные и правоохранительные органы Украины: Учебник / Под ред. А. М. Бандурки.* — Х.: Ун-т внутр. дел, 1999.
51. *Фурса С. Я., Фурса Є. І.* Нотаріат в Україні. Особлива частина. — К.: Вентурі, 1999.
52. *Фурса С. Я., Фурса Є. І.* Нотаріат в Україні. Теорія і практика: Навч. посіб. — К.: А.С.К., 2001.
53. *Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін.* — К.: Укр. енцикл., 1998.
54. *Ющик О. І.* Правова реформа: загальне поняття, проблеми здійснення в Україні. — К., 1997.

Додаткова

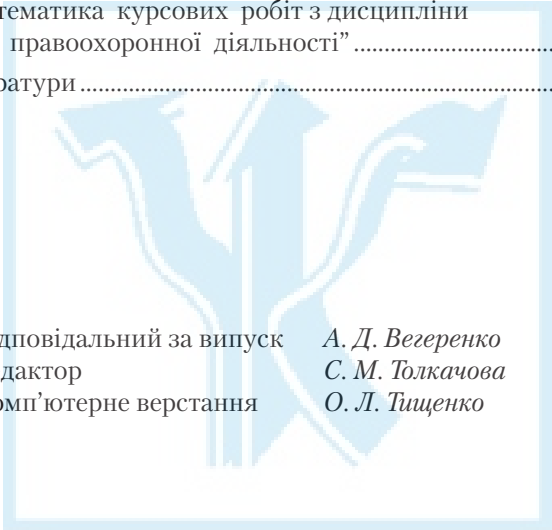
55. *Барилюк В. І., Біленчук П. Д.* Організація судової влади та правоохоронних органів України. — К.: В&В, 1998.
56. *Железняк Н.* Правові й організаційні форми діяльності органів юстиції в здійсненні державної правової політики // *Право України.* — 2001. — № 6. — С. 48–51.
57. *Зеленецький В., Денисюк П.* Поняття дізнання та його види // *Право України.* — 2001. — № 9. — С. 48–50.
58. *Козьяков І.* Прокурорський нагляд за законністю оперативно-розшукової діяльності: його проблеми // *Право України.* — 2000. — № 1. — С. 82–85.

59. *Косюта М.* Актуальні проблеми підтримання державного обвинувачення в суді // Вісник Академії правових наук України. — 2001. — № 3. — С. 181–197.
60. *Косюта М.* Інтереси громадян і держави як предмет прокурорсько-судового представництва // Юридичний вісник. — 2001. — № 2. — С. 144–148.
61. *Кулаков В.* Особливості прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність // Право України. — 1997. — № 7. — С. 10–12.
62. *Манукян В.* “Правило Миранды”, или Все, что вы скажете, может быть использовано против вас // Юридическая практика. — 2002. — 6 февр. — № 6.
63. *Нагребецька І.* Права громадянина і бізнесові інтереси // Урядовий кур’єр. — 2006. — 4 серп. — № 144.
64. *Пелих М.* Верховенство права — вихідний принцип у діяльності працівників міліції // Право України. — 2001. — № 4. — С. 88–90.
65. *Примаченко О.* Кримінально-процесуальний кодекс перехідного періоду // Дзеркало тижня. — 2004. — 27 берез. — № 12.
66. *Федорченко В.* Про досудове слідство і не тільки... // Дзеркало тижня. — 2003. — 12 лип. — № 26–27.
67. *Фурса С. Я.* Теоретична модель нотаріального процесу // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. — 2001. — № 1. — С. 87–93.
68. *Шумило Н. Е.* Досудебному следствию до гуманности бы... Об основных подходах к реформированию уголовного процесса на Украине // Юридическая практика. — 2007. — 18 дек. — № 51 (521).

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Зміст дисципліни	
“Організація правоохоронної діяльності”	6
Теми самостійної роботи	9
Методичні вказівки до написання курсових робіт з дисципліни “Організація правоохоронної діяльності”	50
Орієнтовна тематика курсових робіт з дисципліни “Організація правоохоронної діяльності”	52
Список літератури	53

Відповідальний за випуск *А. Д. Везеренко*
Редактор *С. М. Толкачова*
Комп'ютерне верстання *О. Л. Тищенко*

МАУП

Зам. № ВКЦ-3711

Підп. до друку 06.11.08. Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк ротативний трафаретний. Ум.-друк. арк. 3,37. Обл.-вид. арк. 3,39 . Наклад 30 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*